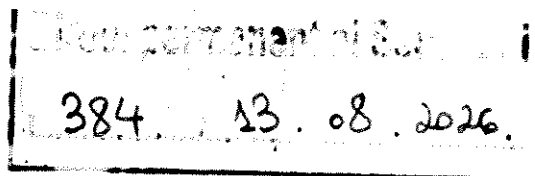

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ*, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru stabilirea indicelui privind potențialul de reparare al echipamentelor electrice sau electronice*, inițiată de domnul senator USR Eugen Remus Negoși împreună cu un grup de parlamentari USR (**Bp. 273/2026, L384/2026**).

I. Principalele reglementări

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare stabilirea cadrului legal pentru utilizarea etichetelor referitoare la indicele privind potențialul de reparare al echipamentelor electrice sau electronice prevăzute în anexa nr. 1, fabricate după data intrării în vigoare a prezentei legi, în vederea îmbunătățirii nivelului de informare a consumatorului și a impactului acestor echipamente asupra mediului.

II. Observații

1. Precizăm faptul că, la nivelul Comisiei Europene, este în vigoare *Directiva (UE) 2024/1799 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 privind normele comune de promovare a reparării bunurilor și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivelor (UE) 2019/771 și (UE) 2020/1828*.

Prin acest document, Comisia Europeană dorește să implementeze, la nivelul statelor membre, o procedură unică privind reparabilitatea produselor.

Astfel, în cuprinsul Directivei este menționat un formular standard cu informații privind repararea. Acesta trebuie oferit pe un suport durabil și într-un termen rezonabil, între momentul solicitării și cel al încheierii contractului, iar producătorii sunt obligați să repare bunurile pentru care există cerințe la nivelul Uniunii Europene privind reparabilitatea (cerințe stabilite în anexa II la Directivă), dacă reparația este posibilă.

De asemenea, actul normativ menționează modalitatea de reparație, care trebuie făcută gratuit sau contra unui preț rezonabil, cu posibilitatea de a oferi un produs de înlocuire temporar sau cu un produs recondiționat, dacă nu este posibilă reparația.

Dacă producătorul este din afara spațiului Uniunii Europene, obligația revine reprezentantului autorizat, importatorului sau distribuitorului, dacă ceilalți nu există.

De asemenea, în conținutul Directivei se stabilește, cu caracter obligatoriu, ca orice clauză contractuală care limitează drepturile consumatorului oferite de Directivă să devină nulă, iar reparatorii pot oferi condiții mai avantajoase decât cele prevăzute în document.

Pentru a pune în practică Directiva, la nivelul Comisiei Europene, se va înființa o platformă online europeană pentru reparare, care va veni în sprijinul consumatorilor să găsească reparatori, vânzători de produse recondiționate, cumpărători de produse defecte și inițiative de reparare comunitare.

Astfel, Comisia își propune să dezvolte interfața comună până la 31 iunie 2027. Aceasta va include posibilitatea căutării avansate (produse, localizare, servicii, durată, condiții, etc), funcții pentru solicitarea formularului de reparație, posibilitatea ca reparatorii să-și actualizeze datele și să declare respectarea standardelor și accesul prin portalul digital unic al Uniunii Europene.

În această perioadă, la nivelul Comisiei se va forma un grup de experți din toate statele membre, care vor consilia asupra proiectării și funcționării platformei europene și naționale. Fiecare stat membru va informa Comisia despre punctul național de contact sau despre platformele naționale pe care le-a creat sau intenționează să le creeze.

De asemenea, fiecare stat membru trebuie să adopte cel puțin o măsură de promovare a reparării, iar până la 31 iulie 2029 această măsură trebuie raportată Comisiei.

La nivelul ANPC au fost demarate procedurile pentru transpunerea *Directivei (UE) 2024/1799 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 privind normele comune de promovare a reparării bunurilor și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivelor (UE) 2019/771 și (UE) 2020/1828*, prin elaborarea unui proiect de act normativ privind reparabilitatea.

Obiectivul principal îl reprezintă reducerea deșeurilor, sprijinirea economiei circulare și creșterea durabilității produselor.

Față de cele menționate mai sus, inițiativa legislativă contravine voinței legiuitorului european, întrucât transpunerea normelor este realizată în mod incomplet și cu depășirea sensului și finalității avute în vedere de acesta, aspect susceptibil de a constitui temei pentru declanșarea unei proceduri de infringement.

2. Forma actuală a inițiativei legislative reglementează în principal obligațiile de afișare și transmitere a indicelui de reparabilitate, fără a acoperi suficient obligațiile de fond necesare pentru consolidarea efectivă a dreptului la reparare. *Directiva (UE) 2024/1799* urmărește creșterea reparării și reutilizării bunurilor atât în perioada garanției legale, cât și în afara acesteia, iar statele membre trebuie să transpună și să aplice aceste reguli începând cu 31 iulie 2026.

3. Apreciem că ar fi fost necesar ca inițiativa legislativă să conțină următoarele elemente:

- Corelarea expresă cu *Directiva (UE) 2024/1799* și cu *Regulamentul (UE) 2024/1781 privind proiectarea ecologică pentru produse sustenabile (ESPR)*:

Textul legii ar fi trebuit să prevadă explicit că indicele privind potențialul de reparare este un instrument complementar dreptului la reparare și cadrului european privind proiectarea ecologică a produselor durabile.

Metodologia de calcul a indicelui ar fi trebuit corelată cu cerințele de reparabilitate stabilite prin legislația europeană aplicabilă, inclusiv prin actele specifice adoptate în temeiul cadrului Ecodesign și al *Regulamentului (UE) 2024/1781 privind proiectarea ecologică pentru produse durabile*. *Directiva (UE) 2024/1799* prevede că obligația de reparare se aplică produselor supuse cerințelor de reparabilitate din dreptul Uniunii Europene și listate în Anexa II a directivei, iar lista acestor produse urmează să fie actualizată anual.

- *Introducerea obligației de reparare*

Inițiativa legislativă ar fi necesitat menționarea într-un articol distinct a obligației producătorului sau, după caz, a reprezentantului autorizat, importatorului sau distribuitorului, de a asigura repararea produselor vizate, inclusiv după expirarea garanției legale, în condițiile *Directivei (UE) 2024/1799*.

Repararea ar trebui să fie disponibilă într-un termen rezonabil și la un preț rezonabil, astfel încât costul sau durata reparației să nu descurajeze consumatorul să aleagă repararea în locul înlocuirii produsului.

De asemenea, legea ar fi trebuit să includă obligația informării consumatorului, în perioada garanției legale, cu privire la dreptul de a alege între reparare și înlocuire, precum și la prelungirea perioadei de garanție legală cu 12 luni atunci când consumatorul optează pentru reparare.

- *Eliminarea barierelor tehnice, software și contractuale în calea reparației*

Apreciem că ar fi fost oportună introducerea unei prevederi explicite prin care producătorii să nu poată împiedica repararea prin clauze contractuale, limitări software, blocaje hardware, serializarea pieselor, refuzul de a furniza informații tehnice sau refuzul de a repara un produs doar pentru că acesta a fost reparat anterior de un reparator independent.

Producătorii trebuie să pună la dispoziție piese de schimb, instrumente, manuale de service, informații de diagnosticare și actualizări software necesare pentru reparare, în condiții accesibile și la prețuri rezonabile.

- *Transparența metodologiei de calcul a indicelui*

În forma actuală, proiectul prevede că producătorii, reprezentanții autorizați, importatorii sau achizitorii intracomunitari stabilesc indicele și parametrii care au permis stabilirea acestuia. Totuși, pentru a evita autoevaluări netransparente sau supraevaluări ale indicelui, legea ar fi trebuit să prevadă mai clar:

- Metodologia de calcul;
- Criteriile minime obligatorii;
- Obligația publicării grilei de evaluare;
- Păstrarea documentației justificative;
- Dreptul autorităților de control de a verifica documentele tehnice;
- Sancțiuni pentru calcularea incorectă sau frauduloasă a indicelui.

Recomandăm ca grila completă de evaluare să fie publicată gratuit pe site-ul producătorului sau al reprezentantului autorizat și să fie disponibilă într-un format ușor de accesat de consumatori, reparatori și autorități.

- *Clarificarea domeniului de aplicare și a anexei privind produsele vizate*

Proiectul face trimitere la Anexa nr. 1, însă ar fi fost necesar ca lista produselor vizate să fie inclusă clar în textul public al inițiativei legislative și să fie corelată cu produsele pentru care există cerințe europene de reparabilitate. Menționăm că Anexa I nu s-a regăsit atașată în cuprinsul inițiativei legislative.

Apreciem că inițiativa legislativă ar fi trebuit să prevadă un mecanism de actualizare periodică a respectivei anexa, astfel încât să fie incluse automat

sau rapid noile categorii de produse pentru care legislația Uniunii Europene introduce cerințe de reparabilitate, durabilitate, acces la piese de schimb sau informații tehnice.

Semnalăm că prezenta inițiativă legislativă nu conține lista echipamentelor electrice sau electronice în privința cărora este necesară utilizarea etichetelor referitoare la indicele privind potențialul de reparare.

- *Vânzările la distanță, operatorii din afara României și prevenirea free-riding-ului*

Considerăm că ar fi fost necesară introducerea unor prevederi mai clare privind vânzările la distanță, în special pentru comercianții și platformele care vând echipamente electrice și electronice către consumatori din România fără a avea sediu sau entitate responsabilă în România.

În cazul echipamentelor electrice și electronice vândute la distanță către consumatori din România, legea ar fi trebuit să prevadă că punerea la dispoziție pe piața națională este permisă doar dacă există un operator economic responsabil identificabil în România, respectiv un producător înregistrat sau un reprezentant autorizat stabilit în România care ar trebui să fie responsabil pentru:

- stabilirea, documentarea și transmiterea indicelui privind potențialul de reparare;
- îndeplinirea obligațiilor privind dreptul la reparare;
- furnizarea de piese de schimb, informații tehnice și servicii de reparații;
- respectarea obligațiilor privind răspunderea extinsă a producătorului pentru Echipamente Electrice și Electronice (EEE)/Deșeuri de Echipamente Electrice și Electronice (DEEE);
- înregistrarea în *Registrul național al producătorilor de EEE*;
- finanțarea costurilor de colectare, reutilizare, reciclare, valorificare și eliminare nepoluantă a DEEE, inclusiv contribuțiile cunoscute în practică drept „*timbru verde*”;
- cooperarea cu Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (ANPC), Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate (ANPM), Administrația Fondului pentru Mediu (AFM) și celelalte autorități competente.

Această clarificare este esențială pentru a evita situațiile de *free-riding*, în care operatori din afara României, inclusiv din afara Uniunii Europene, vând produse direct consumatorilor români fără să suporte costurile de conformare, reparație și gestionare a deșeurilor. În lipsa unui reprezentant autorizat stabilit în România, autoritățile naționale au dificultăți reale în verificarea indicelui,

aplicarea sancțiunilor, asigurarea dreptului la reparare și colectarea contribuțiilor aferente obligațiilor EPR.

- *Formularul European de Informare privind Repararea și platforma europeană de reparații*

Apreciem că ar fi fost oportună referirea explicită la *Formularul European de Informare privind Repararea*, prevăzut de *Directiva (UE) 2024/1799*. Acest formular permite consumatorilor să compare mai ușor ofertele de reparații, inclusiv costul, durata, natura defecțiunii și condițiile reparației.

De asemenea, legea ar fi trebuit să prevadă responsabilitățile autorităților române privind participarea la *Platforma Europeană de Reparare*, inclusiv gestionarea înregistrării reparatorilor stabiliți în România și informarea consumatorilor cu privire la existența acestei platforme.

- *Sancțiuni efective, proporționale și disuasive*

Considerăm că sancțiunile prevăzute în proiect ar fi trebuit consolidate. În forma actuală, amenzile vizează în principal netransmiterea informațiilor, neafișarea indicelui și nerespectarea metodei de calcul. În acest context, s-ar fi putut analiza introducerea unor sancțiuni distincte și pentru:

- supraevaluarea sau declararea falsă a indicelui de reparabilitate;
- lipsa documentației justificative pentru indice;
- refuzul nejustificat de reparare;
- lipsa pieselor de schimb sau a informațiilor tehnice obligatorii;
- blocarea reparației prin mijloace software, hardware sau contractuale;
- comercializarea la distanță fără producător înregistrat sau reprezentant autorizat responsabil în România;
- nerespectarea obligațiilor EPR¹/DEEE aferente produselor vândute pe piața națională.

Totodată, apreciem că pentru operatorii mari sau pentru abateri repetate, sancțiunile ar fi trebuit corelate cu cifra de afaceri sau cu volumul produselor introduse pe piață, pentru a fi cu adevărat descurajatoare.

În ansamblu, considerăm că ar fi fost oportună introducerea unui indice privind potențialul de reparare al echipamentelor electrice și electronice, ca instrument de îmbunătățire a informării consumatorilor și de promovare a unor produse mai durabile și mai ușor de reparat, dar apreciem că decizia de achiziție ar fi trebuit să ia în considerare nu doar prețul inițial, ci și costurile de utilizare pe termen lung, inclusiv reparațiile, disponibilitatea pieselor de schimb și durata de viață a produsului.

¹ Răspunderea extinsă a producătorilor reprezintă strategia folosită în Uniunea Europeană și în România pentru a proteja natura

Totodată, inițiativa legislativă ar fi trebuit:

- să stabilească criterii clare și unitare de calcul al indicelui (piese de schimb, acces la documentație tehnică, demontare, suport software, durata suportului tehnic), pentru a evita evaluări arbitrare;
- să standardizeze modul de prezentare a indicelui, astfel încât informația să fie clară, comparabilă și ușor de înțeles pentru consumatori;
- să coreleze indicele cu obligații efective privind reparabilitatea, inclusiv acces rezonabil la piese de schimb, informații tehnice și servicii de reparații; extinderea regimului sancționator și pentru situații de declarare incorectă, incompletă sau înșelătoare a indicelui;
- să instituie mecanisme eficiente de control și verificare a modului de calcul al indicelui, precum și unele căi accesibile de sesizare pentru consumatori.

4. Deși în cuprinsul *Expunerii de motive* se face trimitere la obligația de transpunere a *Directivei 2024/1799/UE*, prevederile din cuprinsul acesteia nu corespund cu prevederile unionale menționate, obiectul de reglementare al inițiativei legislative fiind impunerea obligativității stabilirii și comunicării unui indice privind potențialul de reparare, în timp ce *Directiva* privește reglementarea formularului european de informații privind repararea și a obligației de reparare, printre altele.

Astfel, având în vedere caracterul tehnic al obligațiilor impuse în sarcina operatorilor economici, fără ca acestea să fie stabilite printr-un act normativ cu aplicabilitate unională, subliniem obligația de notificare a proiectului în sistemul TRIS, conform prevederilor *Directivei (UE) 2015/1535 a Parlamentului European și a Consiliului*, cu respectarea perioadei de 3 luni (înainte de adoptare) pentru formularea pozițiilor de către Comisia Europeană și de către celelalte state membre. La nivel național, Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului are calitatea de coordonator național al *Sistemului de informații al reglementărilor tehnice - TRIS*².

5. Având în vedere faptul că operatorii economici vizați de prezenta inițiativă legislativă pot fi inclusiv întreprinderi mici și mijlocii, apreciem că ar fi trebuit respectate exigențele impuse de art. 9 alin. (2) și (4) din *Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii prin aplicarea Testului IMM*.

² În temeiul art. 2 alin. (2) lit. c) din *Hotărârea Guvernului nr. 189/2025 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului*.

6. Orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative³, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat.

De asemenea, conform dispozițiilor art. 8 alin. (4) teza întâi din *Legea nr. 24/2000*⁴, „*textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce*”, iar potrivit art. 36 alin. (1) din aceeași lege, „*actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie*”. Amintim că, prin lipsa de claritate și precizie a normelor preconizate, care ar genera confuzii în interpretarea/aplicarea acestora, se pot crea și premisele unor vicii de neconstituționalitate prin raportare la *principiul constituțional al legalității* (art.1 alin. (5) din *Constituție*).

În contextul celor relatate mai sus, prin raportare la soluțiile preconizate în cuprinsul propunerii legislative, semnalăm și următoarele aspecte:

- în ce privește art. 2, referitor la definițiile de la lit. a), b), e) și f), observăm că se creează un paralelism legislativ cu prevederile art. 2 pct. 23, pct. 5, respectiv pct. 6 din *Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor*. Astfel, conform art. 16 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*: „*În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere.*”;

- cu privire la măsurile preconizate la art. 3 și 4, prin raportare la art. 9 alin. (3), nu sunt clari parametri și metoda de calcul care permite stabilirea indicelui privind potențialul de reparare de către producători, având în vedere că, deși în cuprinsul inițiativei legislative nu se prevede modalitatea concretă de stabilire a acestui indice, nerespectarea metodei de calcul constituie contravenție. În acest sens, semnalăm că, în lipsa clarificării și stabilirii laturii obiective a acestei contravenții, norma de sancționare nu va putea produce efecte, fiind lipsită de conținut efectiv;

- apreciem că sintagmele „*după caz*” din cuprinsul art. 3 și art. 4, sintagma „*în momentul livrării*” din cuprinsul art. 5, sintagma „*în imediata apropiere a acestora*” din cuprinsul art. 7 alin. (2), sintagma „*în mod vizibil*”

³ A se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 1/2012 publicată în 23 ianuarie 2012.

⁴ privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare

din cuprinsul art. 8, au caracter incert și echivoc, aspect contrar art. 8 alin. (4) din *Legea nr. 24/2000*;

- referitor la art. 6 din cuprinsul prezentei propuneri, din considerente de rigoare, apreciem că s-ar fi impus înlocuirea sintagmei „*în momentul introducerii la vânzare*” cu unul dintre termenii definiți la art. 2 lit. a) și b), corespunzător cu intenția de reglementare a inițiatorilor;

- ținând seama de faptul că în cadrul proiectului sunt utilizate expresiile: „*indice de posibilitate de reparare*” și „*indice privind potențialul de reparare*” s-ar fi impus utilizarea unitară a unei singure sintagme pe întreg parcursul actului normativ;

- având în vedere caracterul preponderent tehnic al propunerii legislative, apreciem că nu se pot determina efectele juridice ale tuturor soluțiilor normative prevăzute și eventualele consecințe juridice asupra drepturilor și libertăților fundamentale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.

Cu stimă,
Ilie Gavril BOLOJAN
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Mircea ABRUDEAN

Președintele Senatului